

Gebied 3 Uiterwaarden

het gebied is roodgekleurd op de kaart

Gebiedsbeschrijving

Structuur

Langs de rivieren Rijn en Waal liggen buitendijks uiterwaarden. Hier krijgt de natuur de ruimte naast de gangbare landbouw.

Na de bedijking van de Betuwe rond 1300, met een zomer en een winterkade, werd het gebied als weide en hooiland gebruikt en werd er klei gewonnen voor de baksteenfabricage. Het terrein is niet vlak en de openheid neemt als gevolg van natuurontwikkeling af.

Er is weinig bebouwing.

Aan de zomerkade en dus aan de rivier, ligt op terpen de bebouwing. Via een doodlopende weg door de uiterwaarden heen worden de gebouwen bereikt. Bij hoog water staan de gebouwen midden in het water.

In de Randwijkse Uiterwaarden zijn drie clusters van bebouwing aanwezig. Verder is er incidenteel wat bebouwing. Bij het Sluis-stuwcomplex bij Driel staan enkele verspreid staande gebouwen die bij het functioneren van het complex horen. De A50 ligt op bruggen die de stroom van het water in de rivier ook bij hoog water zo weinig mogelijk belemmeren.

Bij de steenfabrieken staan de schuren evenwijdig aan de rivier. Bij de overige bebouwing staat de meeste bebouwing gericht naar de rivier.

Bebouwing

- ♦ Steenfabrieken

Er zijn twee nog werkende steenfabrieken. Daarnaast is er nog één ruïne aan de Rijn en is er een herkenbare voormalige locatie van een steenfabriek, ("De Steenoven") aan de Waal. Bij de werkende steenfabrieken zijn de schoorsteenpijpen een oriëntatiepunt in de omgeving. De kleinste steenfabriek heeft historische bebouwing en geen beplanting. De grootste fabriek heeft diverse gebouwen van een forse maat en is door een dijk en beplanting omgeven aan de zijde van de uiterwaard. Bij de ruïne staat een eenvoudig huis en op het voormalige steenfabriekcomplex staat een T-boerderij met enkele bijgebouwen. Het is een camping door beplanting omgeven.

- ♦ Overige bebouwing

De kleinste steenfabriek is onderdeel van een lint met vier woningen en een boerderij. Eén woning is de bedrijfswoning van de fabriek, vervolgens staan er twee vrijstaande woningen, waaronder één wit gestuukt. De boerderij is een agrarisch bedrijf met stallen omgeven door een dijk.

Bij de pont over de Rijn bij Lexkesveer staan twee gebouwen. Een voormalige herberg, nu woning met kantoor en een café-restaurant met terras aan het water. De voormalige herberg is een gebouw met een groot volume en het café-restaurant is klein en laag.

Detallering

De bebouwing is overwegend gemetseld in een rood genuanceerde steen. Enkele panden zijn wit gestuukt.

Bijzondere elementen

De stuw bij Driel is met de twee bogen een landmark in het gebied. Alle bouwwerken op het Sluis-stuwcomplex zijn overwegend wit en hebben een plat dak. Er is geen verhullende beplanting.

De twee bruggen over de twee rivieren hebben een eigen beeldkenmerk en zijn van beton gebouwd. De brug over de Waal is in de verte te zien door de rode streep langs het wegdek en de twee pylonen.

Deze brug kenmerkt zich door zijn slanke constructie en fraaie vormgeving.

Welstandsbeleid

Verantwoording

In het gebied staat weinig bebouwing. Alle bebouwing is uniek en individueel vormgegeven. Verbouwingen en uitbreidingen dienen dan ook voornamelijk in relatie tot het gebouw zelf te worden beoordeeld. Bij nieuwbouw zijn er weinig karakteristieken die als uitgangspunt kunnen gelden, diverse vormgeving is dus mogelijk. De basiskwaliteit van het landschap dient te worden gehandhaafd.

Beleid

1. De bestaande bebouwingskarakteristieken van het complex en de directe omgeving dienen te worden *gerespecteerd*. Zie de gebiedsbeschrijving.
2. Bij vervanging en grote uitbreidingen aan andere bestaande gebouwen en bij nieuwbouw is *vernieuwing* onder voorwaarden mogelijk. Daartoe gelden de criteria voor architectonische kwaliteit in hoofdstuk 6.2.
3. Bij verbouwingen en uitbreidingen aan de bijzondere elementen dienen de bestaande bebouwingskarakteristieken te worden *bewaren* en waar mogelijk *versterkt*.

Welstandscriteria

Bouwplannen worden getoetst aan de volgende welstandscriteria:

Situering

1. Bouwplannen dienen gesitueerd te worden conform de bestaande karakteristieken. Zie ook de gebiedsbeschrijving.
2. Bijgebouwen zijn ten opzichte van het hoofdgebouw zodanig gesitueerd dat zij daaraan ondergeschikt zijn. Zij moeten in elk geval met elkaar en met het hoofdgebouw een samenhangend geheel vormen.
3. Bijgebouwen worden vormgegeven conform de in de gebiedsbeschrijving beschreven karakteristieken.
4. Bij nieuwbouw van een woning kiezen voor een eenvoudige bouwmassa met als basis een rechthoekige plattegrond. Het dak is daarbij onaangetast.

Vormgeving

1. Bij verbouwingen en uitbreidingen dienen de bebouwingskarakteristieken te worden gerespecteerd.
2. Bij nieuwbouw is vernieuwing mogelijk maar met respect voor de bebouwingskarakteristieken in de directe omgeving, de vormgeving, maat en schaal van de bestaande bebouwing.
3. De plaats, afmetingen en verhoudingen van de raam-, deur- en andere openingen dienen goed op elkaar en op de karakteristieken van het gebouw afgestemd te zijn.
4. Een uitbreiding mag niet dominant zijn ten opzichte van het hoofdgebouw. Hij moet qua vorm aansluiten op de bestaande bouw. Een afwijkende vorm is toegestaan als deze aan de achterzijde staat.

